

LIITE 1: Lajin analyysi – kysymykset

TEEMA	Nykytila	Tulevaisuuden mahdollisuudet
Lajin harrastajat ja kilpailijat	<p>Millainen on lajin harrastajien profiili?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kilpa- ja huippu-urheilijat (lisenssit)</i> ▪ <i>Lapset ja nuoret (liikuntagallup, seurajäsenet)</i> ▪ <i>Aikuiset (liikuntagallup, seurajäsenet)</i> ▪ <i>Erytisryhmien edustajat</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuinka paljon potentiaalisia harrastajia lajilla on em. ryhmistä? (liikuntagallup) ○ Mikä on tyttöjen ja poikien sekä naisten ja miesten suhde lajin harrastus- sekä kilpailutoiminnassa ○ Miten lajin harrastaminen jakautuu maantieteellisesti? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Heikot / vahvat alueet</i> ▪ <i>Maaseutu- / kaupunkilaji</i> ○ Millaisia harrastamisen erityispiirteitä lajissa on? Esim: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Merkittävä osuus harrastajista tulee muista lajeista</i> ▪ <i>Lajin harrastajilta vaaditaan erityisiä fyysisiä tai psyykkisiä ominaisuuksia</i> 	<p>Millaisia muutoksia lajin harrastajien profiiliin voidaan ennustaa tulevaisuudessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Miten lajin harrastaminen tulee muuttumaan? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Missä ikäryhmissä lajiin tullaan mukaan</i> ▪ <i>Millaisia eroja tyttöjen ja poikien sekä naisten ja miesten harrastuksessa on?</i> ▪ <i>Kuinka paljon taloudelliset tai muut vastaavat tekijät (esim. tilat) rajoittavat lajin harrastajamäärien kasvua?</i> ○ Millainen vaikutus seuraavilla instituutioilla on lajin harrastamiseen tulevaisuudessa: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Vanhemmat / perhe</i> ▪ <i>Kaverit / nuorisokulttuuri</i> ▪ <i>Opettajat / koulu</i> ▪ <i>Lajin näkyvyys / media / kaupallisuus</i> ▪ <i>Lajin perinteet / Suomalaisten urheilijoiden menestys</i> ▪ <i>Valmentajat / osaaminen</i> ▪ <i>Terveyskäyttäytyminen</i> ▪ <i>Kampanjat</i>
	<p>Miten lajia harrastetaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Millaista sitoutumista lajin harrastaminen vaatii elämänkaaren eri vaiheissa <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Lajin vaatima ajankäyttö</i> ▪ <i>Lajin vaatimat taloudelliset panostukset</i> ▪ <i>Lajin vaatimat tilat, ympäristö</i> ▪ <i>Lajin vaatimat fyysiset ja psyykkiset ominaisuudet</i> ▪ <i>Lajin muokattavuus eri kohderyhmille</i> 	<p>Miten lajia harrastetaan tulevaisuudessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Millaisia siirtymiä harrastamisen/kilpailemisen polulla on mahdollista tehdä ○ Kuinka helppoa lajissa on hypätä uuteen rooliin, esim: pelaajasta ohjaajaksi ○ Onko lajiin helppo palata elämänkaaren eri vaiheissa <p>Millaisia valmiuksia lajilla on sopeutua muutoksiin harrastamisen tavoissa ja muodoissa?</p>
	<p>Milloin ja miksi lajista poistutaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mitkä ovat lajin harrastamisen kriittiset ikäkaudet? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>tyttöjen ja poikien erot harrastamisen lopetuksen suhteen?</i> ○ Millaisia asioita ja prosesseja lajin harrastamisen lopettamiseen liittyy? <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Voidaanko ohjaaja- ja valmentajakoulutuksella vaikuttaa em. asioihin?</i> ○ Palaavatko kerran lopettaneet lajin pariin myöhemmin? 	

Lajin ohjaajat ja valmentajat	
<p>Millainen tausta lajissa toimivilla valmentajilla ja ohjaajilla on lajiin?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Lajin ex-urheilijoita ○ Lasten vanhempia ○ Lajin eteviä harrastajia ○ Urheilijat valmentavat urheilijoita ○ Ammattilaisuus ○ Jokin muu	<p>Mitä kautta laji rekrytoi tulevaisuuden valmentajat ja ohjaajat?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Miten laji hyödyntää harrastajat sekä lajissa muissa tehtävissä toimivat henkilöt ohjaamisen ja valmennuksen rekrytoinnissa? ○ Mitä muita kanavia lajilla on käytössä valmentajien ja ohjaajien rekrytoimiseksi?
<p>Millainen urapolku lajin valmentajilla ja ohjaajilla on?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Onko valmennus / ohjaaminen:<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tilapäinen komennus</i> ▪ <i>Harrastus</i> ▪ <i>Tavoitteellinen harrastus (ura)</i> ▪ <i>Ammatti</i> ○ Etenevätkö lajin valmentajat urallaan? (miten)<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kuinka kauan valmentajat ovat mukana lajissa</i>	<p>Millaisia mahdollisuuksia laji tarjoa valmentajille ja ohjaajille tulevaisuudessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mahdollisuudet OTO-toimintaan eri toimialoilla ○ Kuinka suuri merkitys ammattilaisuudella on lajin valmentamisessa ja ohjaamisessa?<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>OTO- valmentajien ja ohjaajien siirtyminen ammattilaisiksi</i> ▪ <i>Mahdollisuudet ammattilaisena lajin parissa</i>
<p>Millaisia tukitoimia laji tarjoaa valmentajille ja ohjaajille?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Toimiva koulutusjärjestelmä ○ Seurayhteisö, jossa toimia ○ Jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet ○ Tukea työn, opiskelun ja ohjauksen / valmennuksen yhdistämiseen ○ Tukea tiimivalmennukseen tai valmentajien vuorovaikutuksen lisäämiseen paikallisella tasolla ○ Mentoreita (erilaisiin tarpeisiin)	<p>Millaisia kehityksiä lajin valmennus- ja ohjauskulttuurissa voidaan ennustaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ OTO-valmennus kehittyy ○ Ammattilaisuus lisääntyy ○ Tiimivalmennus lisääntyy ○ Lajirajat ylittävä valmennusyhteistyö lisääntyy ○ Osaamisen merkitys korostuu ○ Valmentaminen ja ohjaaminen sirpaloituu yhä pienemmiksi osa-alueiksi.

Osaaminen lajissa	
<p>Millaisesta osaamisesta lajin ohjaamisessa ja valmentamisessa on hyötyä?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lajin fyysiset, psyykkiset & sosiaaliset vaatimukset ▪ Lajin soveltuminen eri ikäryhmille ▪ Lajin toimintaympäristö ▪ Valmentajien osaamis pohja (mitä, milloin, miten) ▪ Kokemus (ns. hiljainen tieto) <p>Mitä asiantuntemusta laji voi tuottaa itse ja missä asioissa lajin tulisi etsiä kumppaneita?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Millaista lisäarvoa kumppanuus tuo lajille <p>Miten lajin kansainvälinen kehitys vaikuttaa ohjaajien ja valmentajien koulutukseen?</p> <p>Miten toimialojen erityispiirteet huomioidaan lajin valmentaja- ja ohjaajakoulutuksessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Millainen painoarvo eri toimialojen koulutuksella lajissa on? 	<p>Miten lajin osaamista ylläpidetään ja siirretään seuraaville valmentaja- ja ohjaajasukupolville?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Valmentajien ja ohjaajien toiminnan kautta ▪ Koulutusjärjestelmän kautta <p>Miten hyvin laji kykenee/haluaa vastata tulevaisuudessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteiskunnan taholta asetettuihin uusiin tehtäviin, mm. terveyden edistäminen, kaikille avoin liikunta ja urheilu ▪ Ammattilaistumisen asettamiin haasteisiin ▪ Urheilun kentän nouseviin haasteisiin, esim. naisten urheilun merkityksen kasvu
<p>Millaisia resursseja lajilla on käytössä valmentaja- ja ohjaajakoulutuksessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Henkilöstöresurssit ▪ Taloudelliset resurssit ▪ Kouluttajaverkosto ▪ Yhteistyöverkostot ja asiantuntijat ▪ Koulutusmateriaalit ja –sisällöt ▪ Yhtenäinen oppimiskäsitys 	<p>Millaisia lisäresursseja laji on valmis omaksuma / kehittämään ohjaaja- ja valmentajakoulutukseen?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteistyö muiden lajien kanssa ▪ Valtakunnalliseen verkotoon liittyminen ja siinä toimiminen (VOK, opistot, asiantuntijat) ▪ Uuden teknologian hyödyntäminen koulutuksessa ▪ Uudet ratkaisut oppimisessa: ▪ Koulutus osana valmentajan ja ohjaajan arkea (fyysisesti lähellä, uusi tapa oppia)
<p>Kuinka paljon laji kouluttaa ohjaajia ja valmentajia? Löytyykö lajin valmentaja- ja ohjaajakoulutuksesta seuraavat mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lasten ja nuorten liikunnan ohjaaminen & valmennus ▪ Kilpa- ja huippu-urheilun valmentaminen ▪ Aikuisten harrasteliikunnan ohjaaminen <p>Kuinka paljon valmentajia ja ohjaajia koulutetaan em. Luokissa vuoden aikana?</p>	<p>Miten valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen volyymit tulevat kehittymään?</p>

Lajikulttuuri	<p>Miten laji suhtautuu oman toiminnan kehittämiseen sekä ympäristöön?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ohjautuuko laji perinteistä, vai pyrkiikö se olemaan kehityksen kärjessä ○ Mihin laji itseään vertaa? Hakeeko laji ”esikuvia”? 	<p>Millaiset strategiat & suunnitelmat lajilla on?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mikä on lajin näkemys omasta tulevaisuudesta? ○ Millainen rooli valmentaja- ja ohjaajakoulutuksella em. näkemyksessä on? ○ Kuinka yhtenäinen näkemys lajin tulevaisuudesta eri toimijoilla on?
	<p>Millainen käyttäytymiskulttuuri lajissa on?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Suhtautuminen päihteisiin, nuuska, tupakointi ○ Suhtautuminen vierasmaalaisiin ○ Erityisryhmien inklusio? 	
	<p>Millainen harjoittelukulttuuri lajissa on?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Harjoittelun määrä, laatu, asenne ○ Vammat, terveys 	
	<p>Millainen arvostus koulutuksella on lajissa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Miten seurat arvostavat lajin koulutusta ○ Miten valmentajat ja ohjaajat arvostavat lajin koulutusta 	
	<p>Kuinka hyvin lajin valmentaja- ja ohjaajakoulutus vastaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Lajin kentän tarpeita (seurat) ○ Eri toimialojen esittämiä haasteita ○ Nyky-yhteiskunnan asettamia haasteita 	